

МОТИВИ

към Законопроект на изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

Сега действащото законодателство по отношение превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма (влезият в сила считано от 31.03.2018 г. нов Закон за мерките срещу изпирането на пари, обн. ДВ бр. 27 от 27.03.2018 г. (ЗМИП), с който беше отменен досега действащият Закон за мерките срещу изпирането на пари, и бяха въведени изменения и допълнения в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, както и в други нормативни актове) не отговаря на всички изисквания на европейското законодателство в тази област. С промените в националното законодателство от месец март 2018 г. бяха въведени изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, Международните стандарти за превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Препоръките на FATF), Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране на пари, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпления и финансиране на тероризма (CETS 198), подписана във Варшава на 16.05.2005 г., както и на резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации за превенция на тероризма и финансирането му.

Същевременно, на 30 май 2018 г. беше приета Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 Май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (текст от значение за ЕИП) (Директива (ЕС) 2018/843/ Директивата), която съдържа нови изисквания, голяма част от които не са въведени в българското законодателство. Срокът за въвеждане на изискванията на Директивата в националните законодателства е 10 януари 2020 г.

Липсата на правна регламентация на изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 води до непълно съответствие на българското законодателство с изискванията на законодателството на Европейския съюз в тази област и ще се отрази негативно на процеса по присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз. Това създава условия за увеличаване на предпоставките за използване на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и ще намали възможностите за превенция от страна на държавата и на прилагането на мерките за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма. Липсата на такава правна регламентация възпрепятства и ефективното изпълнение на изискванията на Директива (ЕС) 2018/843.

Предвид гореизложеното, в изпълнение на мярка 5 „Рамка за борба с изпирането на пари”, заложен в одобрения с Решение № 611 на Министерския съвет на Република България План за действие, включващ мерки за изпълнение на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз, със съвместна заповед на министъра на вътрешните работи и председателя на ДАНС беше създадена междуведомствена работна група, една от задачите на която е изготвяне на законопроект за транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 Май 2018 г. Освен водещите институции ДАНС и МВР в работната група

бяха включени и представители на Министерство на финансите, Министерство на правосъдието, Агенция по вписванията, Българска народна банка, Комисия за финансов надзор, Национална агенция за приходите, Агенция „Митници”, Държавна комисия по хазарта, Прокуратурата на Република България, Комисията за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество.

В изпълнение на една от задачите си горепосочената работна група изработи проект на текстове за изменение и допълнение на ЗМИП и на други относими нормативни актове, чрез които в българското превантивно законодателство се въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2018/843. Проектозаконът предвижда следните основни изменения:

В чл. 4 от сега действащия ЗМИП ще бъдат включени нови категории задължени лица – лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR тяхната равностойност в друга валута; лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута; лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие; доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги.

В чл. 18 от сега действащия ЗМИП ще бъде въведена забрана за разкриване или поддържане на анонимни банкови сейфове или банкови сейфове на фиктивно име.

В чл. 24 от сега действащия ЗМИП ще бъдат въведени новите по-ниски прагове за прилагане на мерките за комплексна проверка от издателите на електронни пари и техните представители.

Ще бъде създаден нов чл. 36а, отнасящ се до съставянето на списък с длъжностите, заемани от видни политически личности, и уведомяване на ЕК за същия. За тази цел, ще се предвиди задължение за държавните и местни органи, както и за институциите и ведомствата, при които се заемат такива длъжности, да предоставят в предвидения в Преходните и заключителните разпоредби срок на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка. Аналогично задължение ще бъде въведено и по отношение на международните организации със седалище на територията на Република България, при които се заемат длъжности, попадащи в обхвата на чл. 36, ал. 2 от ЗМИП.

За разписване на по-конкретни мерки за разширена комплексна проверка по отношение на лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, се предвижда изменение и допълнение на чл. 46 от сега действащия ЗМИП, както и създаването на чл. 46а.

За изрично разписване на възможността идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014 или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, се предвижда създаването на ал. 8 в чл. 53 от сега действащия ЗМИП.

Чрез създаването на нови ал. 7 и 8 в чл. 63 от сега действащия ЗМИП се въвежда изискването на Директивата за формулиране на изрично задължение за действителните

собственици - физически лица да предоставят на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт цялата информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията им по заявяване на вписване. Въвеждането на подобно задължение е насочено към създаване на допълнителни гаранции за способността на юридическите лица и други правни образувания да изпълнят задълженията си за заявяване за вписване в предвидените в ЗМИП случаи на информация за своите действителни собственици.

Новите изисквания на Директивата за обхвата на данните, които националните компетентни органи следва да поддържат за целите на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, се транспонират чрез създаването на нови точки в ал. 2 на чл. 71 от сега действащия ЗМИП.

Изискването на Директивата за наличие на по-широки възможности за международен обмен на информация от страна на националните компетентни органи се транспонира чрез предвиждане на съответните промени в Закона за платежните услуги и платежните системи.

Чрез предвидените изменения и допълнения на Закона за кредитните институции се разширяват данните, вписвани в поддържания от регистър на банковите сметки и сейфове, съобразно изискванията на Директивата.

За въвеждане на изричното изискване на Директивата чрез създаването на чл. 35а в Закона за регистър БУЛСТАТ се въвежда изискване за осигуряване оперативна съвместимост на регистрите, съдържащи данни за действителните собственици на юридическите лица и други правни образувания.

С предложения нормативен акт ще бъдат уредени някои допълнителни въпроси, като напр. осигуряването на по-пълен достъп до данъчна, осигурителна и финансова информация на правоохранителните органи, за целите на което са предвидени редакции в Закона за пазарите на финансови инструменти и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Последното се очаква да се отрази положително и при оценката на съответствието на националното ни законодателство с изискванията на Препоръки 30 и 31 на FATF, както и на оценката на ефективността по Непосредствени резултати 6 и 7 при предстоящата оценка за България от Пети оценителен кръг на Комитета Монивал към Съвета на Европа.

Привеждането на българското законодателство в съответствие с последните изменения на законодателството на Европейския съюз чрез приемането на горепосочените законови изменения и допълнения има за цел и да повиши крайната ефективност на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и да подпомогне държавата ни в изпълнение на поети ангажименти във връзка с намеренията ни за присъединяване към Валутния механизъм на Европейския съюз и приетото в тази връзка Решение № 611 на Министерския съвет от 27.08.2018г. за одобряване на План за действие, включващ мерки за изпълнение на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз. От повишаването на крайната ефективност при прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма следва да бъдат положително повлияни не само държавните органи и институции, но и представителите на частния сектор, посочени в частичната предварителна оценка на въздействието на законопроекта като преки или косвени засегнати страни.

Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари
(обн., ДВ, бр. 27 от 2018 г., изм., бр. 94 от 2018 г. и бр. 17, 34, 37 и 42 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 4 се правят следните изнения и допълнения:

1. Точки 13 и 18 се изменят така:

„13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси;”

„18. лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти, включително по отношение на сделки за отдаване под наем на недвижими имоти, при които месечният наем възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”

2. Създават се т. 18а, т. 18б, т. 21а и т. 21б:

„18а. лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”

„18б. лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”

„21а. лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие;”

„21б. доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги;”

§ 2. В член 16 се създава ал. 4:

„(4) Актуалността на информацията се проверява и се извършват допълнителни действия по комплексна проверка в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му, когато лицето по чл. 4 има предвидено в закон задължение в рамките на съответната календарна година да се свърже с клиента с цел преглед на относимата информация, свързана с действителния собственик или собственици, или когато задълженият субект има това задължение съгласно дял втори, глава шестнадесета раздел III,а” от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.”

§ 3. Член 18 се изменя така:

„Чл. 18. Забранява се откриване или поддържане на анонимни сметки или депозитни сертификати или сметки или депозитни сертификати на фиктивно име, както и наемане или поддържане на анонимни сейфове или сейфове на фиктивно име.”

§ 4. Член 24 се изменя и допълва така:

1. Алинея 1 се изменя така:

- а) в т. 1 и 2 думите „250 евро” се заменят с думите „150 евро”;
- б) в т. 5 думите „100 евро” се заменят с думите „50 евро”;
- в) създава се т. 6:

„6. при платежни операции, инициирани от разстояние, по смисъла на §1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи, когато сумата на операцията надвишава левовата равностойност на 50 евро или тяхната равностойност в друга валута.”

2. Създава се нова ал. 6:

„(6) Мерки по отношение на ситуации с по-висок риск, касаещи плащания, извършени с анонимни предплатени карти, издадени в трети държави, и по отношение на които е изпълнено някое от условията, посочени в ал. 1, т. 1-6 или еквивалентно условие, могат да се определят и в резултат на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, както и в резултат на насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на Директива (ЕС) 2015/849.”

2. Алинея 6 става ал. 7 и думите „мерките по ал. 5” се заменят с думите „мерките по ал. 5 и 6”.

§ 5. В чл. 35, т. 6 се изменя така:

„6. при сложни или необичайно големи сделки или операции, при сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, както и при операции и сделки без явна икономическа или законна цел;”

§ 6. Създава се чл. 36а:

„Чл. 36а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списък на длъжностите, попадащи в обхвата на чл. 36, ал.2.

(2) Държавните и местни органи и институциите и ведомствата, при които се заемат длъжностите по ал. 1, предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(3) Международните организации със седалище на територията на Република България, при които се заемат длъжности, попадащи в обхвата на чл. 36, ал. 2, предоставят на

дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал 1.

(4) Органите, институциите и ведомствата по ал. 2 и организациите по ал. 3 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.”

§ 7. В чл. 44, ал. 1 в основният текст след думите „кореспондентски отношения” се поставя запетая и се добавят думите „включващи плащания”.

§ 8. В чл. 46 ал. 1 се изменя така:

„ (1) Лицата по чл. 4 прилагат следните мерки за разширена комплексна проверка по отношение на деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма:

1. събират допълнителна информация относно клиентите и техните действителни собственици;

2. събират допълнителна информация относно планирания характер на деловите взаимоотношения;

3. събират информация за произхода на средствата, използвани в деловите взаимоотношения, сделките и операциите, както и за източника на имущественото състояние на клиентите и техните действителни собственици;

4. събират информация относно основанията за планираните или извършени операции и сделки;

5. изискват одобрение от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 за установяване или продължаване на делови взаимоотношения с лица от държавите по чл. 46;

6. поставят под текущо и разширено наблюдение деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от тези държави, като повишават броя и честотата на извършваните проверки и идентифицират схеми на сделки и операции, които налагат допълнително проучване;

7. други мерки, прецени от лицето по чл. 4 съобразно установения риск.”

§ 9. Създава се чл. 46а:

„**Чл. 46а.** (1) При делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46, при установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, лицата по чл. 4 изискват първото плащане да се извършва през сметка на името на клиента в кредитна институция, по отношение на която се прилагат изисквания за комплексна проверка на клиента, отговарящи най-малко на изискванията на този закон и правилника за прилагането му, или покриващи тези изисквания чрез други средства.

(2) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, в допълнение към мерките по ал. 1 и мерките по чл. 46, лицата по чл. 4 прилагат една или повече от следните мерки по отношение на делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46:

1. прилагане на допълнителни елементи на мерките за разширена комплексна проверка;
2. въвеждане на разширени и подходящи механизми за докладване или систематично докладване на сделки или операции;
3. ограничаване на деловите взаимоотношения или сделките и операциите с лица от съответните държави по чл. 46.

(3) При установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 2 лицата по чл. 4 уведомяват съответния орган за надзор и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. В тези случаи съответният орган за надзор уведомява незабавно Европейската комисия. Когато няма орган за надзор върху дейността на лицето по чл. 4, Европейската комисия се уведомява от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. Лицата по чл. 4 прилагат мерките по ал. 2 след като бъдат информирани от съответния орган за надзор или от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, че Европейската комисия е уведомена.

(4) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, и когато е приложимо, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ или съответният орган за надзор прилагат една или повече от следните мерки, съобразно своята компетентност:

1. отказват създаването на дъщерни предприятия, клонове или представителства на лица от съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат факта, че съответното лице е от държава по чл. 46;
2. отказват на лицата по чл. 4 да създават клонове или представителства в съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат по друг начин факта, че съответният клон или представителство ще бъде в държава по чл. 46;
3. дават задължителни указания за прилагане на повишени изисквания по отношение на надзора или външния одит за клонове и дъщерни предприятия на лица от съответната държава по чл. 46;
4. въвеждат повишени изисквания по отношение на външния одит на финансови конгломерати по отношение на всички техни клонове и дъщерни предприятия, установени в съответната държава по чл. 46;
5. дават задължителни указания на лицата по чл. 4 да извършат преглед и да изменят или, ако е необходимо, да прекратят кореспондентски отношения с институции-респонденти в съответната държава по чл. 46.

(5) При определянето на нивото на риска по ал. 2 и 4 се отчита относима информация от механизми за взаимни оценки, подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки от съответните международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В тези случаи се прилага чл. 51, ал. 2.

(6) Дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” и органите за надзор се информират взаимно за случаите на установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 4 и уведомяват Европейската комисия преди прилагането на такива мерки.”

§ 10. Член 47 се изменя и допълва така:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, всички сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4, или не съответстват на наличната информация за клиента. В тези случаи лицата по чл. 4 осъществяват по-интензивно по степен и характер наблюдение на деловите взаимоотношения с оглед преценка дали сделките или операциите са съмнителни. Това наблюдение може да включва по-често и по-задълбочено наблюдение на деловите взаимоотношения съобразно риска.”

2. В ал. 3 думата „докладване” се заменя с думата „уведомяване”.

§ 11. В член 53 се създава ал. 8:

„(8) В случаите по ал. 7 идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни могат да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014 или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, при условие, че са изпълнени изискванията на настоящия закон и правилника за прилагането му по отношение на идентифицирането на клиента и проверката на идентификацията.”

§ 12. В чл. 56, ал. 1 т. 2 след думите „копия на документите по чл. 53, ал. 1 и 4 – 7, чл. 54, ал. 1, 2 и 5 – 7, чл. 55, ал. 1 и 2 и чл. 59, ал. 1” се добавят думите „и събраните данни по чл. 53, ал. 8”.

§ 13. Член 60 се изменя и допълва така:

1. Настоящият текст на чл. 60 става ал.1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато идентифицираният действителен собственик е висшият ръководен служител съгласно § 2, ал. 5 от допълнителните разпоредби, в допълнение към мерките за проверка на идентификацията по чл. 55 лицата по чл. 4 документират и съхраняват данни за предприетите действия за проверка на идентификацията, както и за всички констатирани при проверката трудности.”

§ 14. Член 63 се изменя така:

1. Създават се нови ал. 7 и 8:

„(7) Действителните собственици на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания са длъжни да предоставят на тези лица и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 цялата информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията по чл. 61, 62 и предходните алинеи на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3.

(8) Учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и физическите лица за контакт по чл. 63, ал. 4, т. 3 са длъжни да уведомят Агенция по вписванията, когато действителните им собственици откажат предоставянето на необходимата информация за изпълнение на задълженията им по чл. 61, 62 и предходните алинеи.“

2. Сегашните алинеи 7 и 8 ставата съответно алинеи 9 и 10.

3. Сегашната алинея 9 става алинея 11 и се създава изречение второ:

„При установено несъответствие на информация за действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание и информацията за действителен собственик на това юридическо лице или друго правно образувание, вписана в съответния регистър по ал. 1 или 2, се уведомява и прокурорът и му се предоставят всички материали.“

4. Сегашната алинея 10 става алинея 12 и се създава изречение второ:

„При установено несъответствие между установената информация за действителен собственик на клиент и информацията за действителен собственик, вписана в съответния регистър, лицата по чл. 4 уведомяват и прокурора, като му изпращат всички събрани материали.“

5. Създава се ал. 13:

„(13) В случаите по ал. 11 и 12 се преценява и сезиране на компетентния да разпорежи промяна на вписаните обстоятелства съд.“

§ 15. В чл. 67 ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавят думите „включително данни и информация по чл. 53, ал. 8, получени чрез средствата за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014 или друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация, или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014“.

§ 16. Член 71 се изменя и допълва така:

1. В ал. 2:

а) в т. 5 накрая се поставя запетая и се добавят думите „групирани по държави“.

б) Създават се т. 7, 8, 9 и 10:

„7. данни за човешките ресурси, заделени за дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за изпълнението на законоустановените ѝ правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

8. данни за човешките ресурси, заделени за останалите органи, институции и служби по ал. 1, за изпълнението на законоустановените им правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, доколкото тази информация е налична;

9. данни за броя на извършените проверки на място от контролните органи по чл. 108, ал. 2, данни за броя на извършените проверки по документи по чл. 108, ал. 8 и данни за броя на установените при тях нарушения и наложените санкции или принудителни административни мерки;

10. данни за броя на извършените проверки на място от органите за надзор по чл. 108, ал. 6 и 7, данни за броя на предприетите действия по дистанционен надзор и данни за броя на установените при тях нарушения и наложените санкции или принудителни административни мерки.”

2. В ал. 3 думите „Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6” се заменят с думите „Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8 и 10”, а думите „на годишна база до края на февруари” се заменят с думите „на годишна база до края на месец февруари”.

3. В ал. 4 след думите „се публикуват” се добавят думите „на годишна база”, а думите „данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6” се заменят с думите „данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8 и 10”.

4. В ал. 5 след думата „предоставят” се добавят думите „на годишна база”.

§ 17. В чл. 72, ал. 6 и 7 думите „докладването на съмнение” се заменят с думите „уведомяването за съмнение”.

§ 18. В чл. 80, ал. 3 се изменя така:

„(3) Забраната по ал. 1 не е пречка за разкриването на информация между лица по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 и кредитни и финансови институции от държави членки, при условие, че принадлежат към една и съща група, или между лицата по чл. 4, т. 1 – 3, 5 и 8 – 11 и техните клонове и дъщерни предприятия, намиращи в трети държави, при условие че тези клонове и дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите в рамките на групата, включително процедурите за обмен на информация в рамките на групата, в съответствие с чл. 104 и че политиките и процедурите в рамките на групата отговарят на изискванията на този закон.”

§ 19. В чл. 90, ал. 8 след думите „данъчни престъпления” се добавят думите „или други предикатни престъпления”.

§ 20. В чл. 93, ал. 3 се изменя така:

„(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява

злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.”

§ 21. В член 94 се създава ал. 5:

„(5) Дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” предоставя данни на лице за контакт във връзка с обмен на информация по реда на този раздел. В случай на промяна, данните се актуализират своевременно.”

§ 22. Член 97 се допълва така:

1. В ал. 1 се създават т. 6 и т. 7:

„6. подготовка на доклад относно институционалната структура и основните процедури на националната система за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително по отношение на дирекция “Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност”, Националната агенция за приходите и прокуратурата, относно наличните човешки и финансови ресурси, доколкото тази информация е налична.

7. подготовка на доклад относно националните усилия и човешките и финансови ресурси, ангажирани в превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.”

2. В ал. 2 след думите „националната оценка на риска” се добавят думите „и нейните актуализации” и се създава изречение второ:

„Резюме на оценката на риска, което не съдържа класифицирана информация, се публикува на интернет страницата на Държавна агенция „Национална сигурност”. Резюмето може да се публикува и на интернет страниците на държавните органи и институции по чл. 96, ал. 3.”

3. В ал. 4 след думите „националната оценка на риска” се добавят думите „и нейните актуализации” и се създава изречение второ:

„При получаване на допълнителна относима информация, предоставена от друга държава членка, същата се отчита от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1 при изпълнение на задачите ѝ.”

4. Създава се ал. 6:

„(6) Работната група по чл. 96, ал. 1 може да вземе решение по целесъобразност за предоставяне на допълнителна информация на компетентните органи на друга държава членка, когато по повод получени резултати от оценки на риска на тази държава и техните актуализации бъде установено наличието на относима към съответната оценка или нейната актуализация информация.”

§ 23. В чл. 101, ал. 2 т. 16 накрая се поставя запетая и се добавят думите „включително сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма”.

§ 24. Създава се чл. 108а:

„Чл. 108а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списък на органите за надзор, съдържащ и данни за връзка с тях.

(2) Органите за надзор по ал. 1 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(3) Органите за надзор по ал. 1 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.

(4) Органите за надзор по ал. 1, в рамките на своите правомощия, служат като звено за контакт със съответните компетентни органи на други държави членки.

(5) Българската народна банка и Комисията за финансов надзор служат като звено за контакт с Европейските надзорни органи.”

§ 25. Създава се чл. 111а:

„Чл. 111а. При осъществяването на контрол по чл. 108, ал. 6 по отношение на лица, които са част от група, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор си сътрудничат с компетентните органи за надзор в съответните държави членки, в които са установени предприятията - част от групата, съответно в които е установено предприятието-майка на задължения субект.“

§ 26. В чл. 118 се създават ал. 6 и 7:

„(6) Физическо лице действителен собственик на юридическо лице или друго правно образувание, което не изпълни задължението си по чл. 63, ал. 7 се наказва с глоба от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение – от 2000 до 20 000 лв.

(7) Действителен собственик, който, след като е наказан с глоба по ал. 6 за неизпълнение на задължението си по чл. 63, ал. 7, не предостави необходимата информация в определения срок, се наказва съгласно ал. 6 всеки месец до предоставянето ѝ.”

§ 27. В чл. 123, ал. 2 думите „чл. 63, ал. 1 - 6“ се заменят с думите „чл. 63, ал. 1-8“.**§ 28.** В § 1 от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 8 накрая се поставя запетая и се добавят думите „с изключение на паричната стойност, посочена в чл. 34, ал. 5, т. 1 и 2 от същия закон”.

2. Създават се т. 23 и т. 24:

„23. „Виртуални валути“ са цифрово представяне на стойност, която не се емитира или гарантира от централна банка или публичен орган, не е непременно свързана със законово установена валута и няма правния статут на валута или на пари, но се приема от физически

или юридически лица като средство за обмяна и може да се прехвърля, съхранява и търгува по електронен път.

24. „Доставчик на портфейл, който предлага попечителски услуги“ е физическо или юридическо лице или друго правно образувание, което предоставя услуги за опазване на частни криптографски ключове от името на своите клиенти за притежаването, съхраняването и прехвърлянето на виртуални валути.”

3. В § 3 в края на изречението се добавя „и изисквания на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 Май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (текст от значение за ЕИП).”

§ 29. В Преходните и заключителните разпоредби се създават § 9а и § 9б :

„§ 9а. (1) В срок от пет месеца от влизането в сила на закона органите за надзор по смисъла на §1, т. 11 от допълнителните разпоредби предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция "Национална сигурност" необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 108а, ал. 1.

(2) В срок от шест месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 108а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.

§ 9б. (1) В срок от шест месеца от влизането в сила на закона държавните и местни органи и институциите и ведомствата по чл. 36а, ал. 2 и организациите по чл. 36а, ал. 3 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция "Национална сигурност" необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 36а, ал. 1.

(2) В срок от осем месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 36а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 30. В Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г., бр. 92 и 109 от 2007 г., бр. 28 и 36 от 2008 г., бр. 33 и 57 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 27 и 81 от 2016 г. и бр. 7 и 27 от 2018 г., бр. 42 от 2019 г.) в чл. 9 в ал. 13 и 14 думите „докладването на съмнение“ се заменят с думите „уведомяването за съмнение”.

§ 31. В Закона за регистър БУЛСТАТ (Обн. ДВ. бр. 39 от 2005г., изм. бр. 105 от 2005г., бр. 34 от 2006г., бр. 42 от 2007г., бр. 82 и 95 от 2009г., бр.28 от 2011г., бр. 38 от 2012г., бр. 15 от 2013г., бр.12 от 2015г., изм. и доп. бр. 8 и 74 от 2016г., изм. бр. 85 от 2017г., изм. и доп. бр. 27 и 57 от 2018г.) се създава чл. 35а със следното съдържание:

Чл. 35а. Агенцията по вписванията осигурява оперативна съвместимост на регистър БУЛСТАТ в рамките на системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с чл. 22, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1132.

§ 32. В Закона за кредитните институции (Обн. ДВ. бр.59 от 2006г., изм. бр.105 от 2006г., бр.52, 59 и 109 от 2007г., бр.69 от 2008г., бр.23, 24, 44, 93 и 95 от 2009г., бр.94 и 101 от 2010г., бр.77 и 105 от 2011г., бр.38 и 44 от 2012г., бр.52 от 2013г., изм. и доп. бр.70 от 2013г., доп. бр.109 от 2013г., бр.22 от 2014г., изм. и доп. бр.27 и 35 от 2014г., изм. бр.53 от 2014г., бр.14 от 2015г., доп. бр.22 от 2015г., изм. и доп. бр. 50 и 62 от 2015г., доп. бр.94 от 2015г., изм. и доп. бр.33 и 59 от 2016г., доп. бр.62 от 2016г., изм. бр.81 от 2016г., изм. и доп. бр.95 и 98 от 2016г., изм. бр.63 и 98 от 2017г., изм. и доп. бр.97 от 2017г., доп. бр.103 от 2017г., изм. и доп. бр.7, 15, 20, 51 и 106 от 2018г., доп. бр.16, 22 и 77 от 2018г., изм. бр.37 от 2019г., изм. и доп. бр.42 от 2019г.) се правят следните изменения и допълнения.

1. В чл. 56 се създават ал. 11, 12, 13 и 14:

„(11) Физически и юридически лица могат да получават при поискване информация от БНБ за съдържащата се за тях информация в системата.

(12) Достъпът до системата на институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 се осъществява във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод на конкретни проверки.

(13) Право на достъп до системата имат лицата, които управляват и представляват институциите по ал. 1 и органите по ал. 3, или оправомощени от тях длъжностни лица при спазване на задължение за опазване тайната на получената информация. Институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 приемат и прилагат вътрешни правила за ефективен контрол върху оправомощените лица с право на достъп до информацията по ал. 1 и за въвеждане на вътрешна организация за спазване на изискванията по ал. 12.

(14) Институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 отговарят за създаването и поддържането на специален регистър, в който регистрират данни за извършените проверки, като записите в него се съхраняват 5 години от датата на направена проверка.”

2. Член 56а се изменя и допълва така:

а) Алинея 1 се изменя така:

„Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система, съдържаща данни за номерата на банковите сметки и на платежните сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN), водени от платежни институции и дружества за електронни пари, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки и техните пълномощници.”

б) в ал. 2 след думата „банките” се поставя запетая и се добавят думите „платежните институции и дружествата за електронни пари”.

в) в ал. 3 се създава т. 12:

„12. Комисията за финансов надзор.”

г) В ал. 5 се създава изречение второ:

„Органите и институциите по ал. 3 отговарят за създаването и поддържането на специален регистър, в който регистрират данни за извършените проверки, като записите в него съхраняват 5 години от датата на направена проверка.”

д) в ал. 6 след думите „информацията по ал. 1” се добавят думите „и за въвеждане на вътрешна организация за спазване на изискванията по ал. 5”.

е) в ал. 8 след думата „банките” се поставя запетая и се добавят думите „платежните институции и дружествата за електронни пари”.

ж) в ал. 9 думите „банковата сметка” се заменят с думите „сметката по ал. 1”

з) в ал. 11 думите „органите и институциите по ал. 3, т. 1–9” се заменят с думите „органите и институциите по ал. 3, т. 1–9 и т. 12”

§ 33. В Закона за платежните услуги и платежните системи (Обн. ДВ. бр.20 от 2018г., изм. бр.17 и 37 от 2019г., изм. бр.42 от 2019г.) се създават чл. 159а и 160а:

„Чл.159а. Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ;

3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за надзор;

4. получателят има основателна потребност от исканата информация.

Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.”

§ 34. В Закона за Националната агенция за приходите (Обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г., изм., бр. 114 от 2003 г., изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., доп., бр. 105 от 2006 г., изм., бр. 109 от 2007 г., изм. и доп., бр. 12, 32, 42 и 95 от 2009 г.,изм. и доп., бр. 15, 51, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., изм., бр. 38 и 94 от 2012 г., доп., бр. 109 от 2013 г., бр. 60 от 2015 г., изм. и доп., бр. 60 и 94 от 2015 г., доп., бр. 95 от 2015 г., бр. 58 и 105 от 2016 г., доп., бр. 103 от 2017 г., изм., бр. 7 и 38 от 2018 г.) в чл. 25а ал. 3 се отменя.

§ 35. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 15, 27, 77 и 98 от 2018 г. изм. и доп. бр.17 от 2019г.) в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ или други оправомощени от председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“ длъжностни лица“ се добавят думите „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” и Главна дирекция „Национална полиция” на Министерството на вътрешните работи”.

§ 36. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр.15 от 2018г., попр. ДВ. бр.16 от 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 2018г., изм. ДВ. бр.98 от 2018г. и бр.17 от 2019г.) в чл. 91, ал. 2, т. 7 думите „директора на Главна дирекция „Главна дирекция „Национална полиция” или до директора на областна дирекция на Министерството на

вътрешните работи” се заменят с „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност”, Главна дирекция „Национална полиция” или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи”.

§ 37. Параграф 32, т.1 на този закон относно чл. 56, ал. 14 от Закона за кредитните институции влиза в сила от 1 януари 2020 г.

§ 38. (1) Параграф 32, т.2 от този закон относно чл. 56а, ал. 8 от Закона за кредитните институции влиза в сила от 10 септември 2020 г.

(2) До датата, посочена в ал. 1, Българската народна банка предприема действия и създава необходимата организация във връзка с подаване от страна на банките, платежните институции и дружествата за електронни пари на необходимата допълнителна информация и въвеждането ѝ в електронната информационна система по чл. 56а.